Ч. 198 (992). Львів, субота 31 серпня 1918. Рік IV.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

Ціна примірника 16 сот. На провінції 20 сот.

Виходить що дня рано кромі понеділка.

політична, економічно-суспільна часопись. (Редакція Руська ч. 3.)

Політична офензива антанти.

Для осягненя оконечної побіди воює антанта не лише оружем, але й ідеалами. Осередні держави мало звертали увагу на ідейний підклад війни, а за се надто сильне покладали довіре на свою оружну силу і воєнну справність. З початком війни, здавалась антанта слабшою стороною. Одинокою поважною силою по її стороні була Росія, а Англія не представлялась поважнійшим воєнним чинником на суші.

З бігом війни все те змінилось. Нині Англія є поважною мілітарною силою. Крім того вона разом з Америкою підняли до війни весь світ. Секрет англійського успіху полягає в сім, що вона зуміла розвинути в світі пропаганду проти німецького мілітаризму і кинула клич борби за демократичні ідеали і самоозначене народів проти середноевропейської аристократії і національного поневоленя. Сим позискала вона собі Італіянів, Румунів, Греків і невтральні народи цілого світа.

Політична офензива антанти не обмежилась одначе лише на народи поза межами монархії, але обчислена і на нації, входячі в склад Австро-Угорщини — на Чехів, Поляків, і Югославян. Їм всім обіцює антанта независимість і самостійність, творить чеські, польські і південнославянські комітети, правительства та армії. І не дасть ся заперечити, що ся політична офензива осягає значні успіхи. Що більше: останніми часами втягає антанта в отсю свою офензиву і Українців.

Протиділати сему можна одначе не словами а ділами. Самі голі слова, запереченя, обітниці, то-що не вистарчають. Свого часу престольна промова говорила про демократичну перебудову Австрії і признане повних прав народам. Доси сеї обітниці не сповнено. Не можна надіятись, щоби здійснив її президент міністрів Гуссарек.

Раз обіцює ся Полякам виділене Галичини, другий раз знов прирікає ся Українцям поділити Галичину. Ні сего, ні другого кінець: кінцем не додержує ся.

А вже годі вимагати, щоби всі народи од[illegible] ся тим, коли [illegible] ся на тра-ялізм німецько-мадярсько-польської гегемонії?

Треба раз тому рішитись на ясну „політику і іти до поставлених цілий чесно і консеквентно. Одиноким певним способом зломити вістре політичній офензиві антанти, є повна автономія кождого народу на його землі в межах монархії. Но автономію мусить признати ся народам без ніяких задних думок. Тоді народи, чуючи ся господарями на своїй землі, самі будуть з усіх сил поборювати політичну офензиву антанти, яка стратить усяку рацію. Признане самоуправи для народів буде найкрасшою політичною протиофензивою проти антанти.

Українці у президента міністрів.

Президент міністрів приняв в четвер президію УПР.: д-ра Петрушевича і д-ра Евгена Левицького. Вони предложили президентови домаганя в справі поділу Галичини, власного намісника і власного етату урядників, а дальше представили ряд господарських домагань що до областий, заселених Українцями. Домагали ся вони теж прилученя Холмщини й Підляша до української держави. Становище Українців залежати-ме від того, як правительство віднесе ся до українських домагань.

Льоґіка житя.

„Робітнича ґазета“ у передовиці з 25°с. м. пише, як то воюючі держави поруч сили оружа послужились у сій війні ще й иншими середниками, а саме видвигненем ідеольоґічних кличів, яких роль і значіне лежали в тім, щоби витворити для себе приязну, духову атмосферу серед тих кругів, що мають основи бути невдоволеними своїм нинішним становищем. Такою справою в першу чергу є ліквідація тяжкої спадщини минулого часу — полагоджене національного питаня. Зрозуміли се воюючі держави. Антанта проголосила клич „визволеня малих народів“, не остали по-заду й осередні держави, заявляючи, що йдуть визволяти „народи“ Росії зпід царського ярма. — Проголошено богато гарних слів.

„Та чим довше триває війна — пишеть ся в згаданій статї — чим глибших потрясень зазнає воюючий світ, тим очевиднійшим стає, що національне питане вже не може вийти у небуте, що до розвязаня його мусить прийти в найблизшому часі. Лише „використувати“ його, грати ся ним — річ небезпечна, і то з погляду інтересів самих „використувачів“.

От сього і не зрозуміли ще доси воюючі держави. Легковажене національного питаня, як раз спостерігаємо тепер в межуючій державі, з окрема в справі польсько-української суперечки.

Полякі в Австрії власне не можна уважати за поневолену націю, вони є там нацією пануючою. Лише через те, що вони мають свої власні польські (великопольські) інтереси, неідентичні з інтересами Австрії, завдають вони сїй останній богато клопоту. Тому і доводить ся їй часом на них натискати, „поневолювати“.

Слабе місце австрійських Поляків — се Українці в Галичині. І Австрія завжди в скрутну хвилю використовувала їх супроти Поляків. З самого початку війни Австрія „використовувала“ їх суперечки, давала — сказати-б — по черзї і тим і другим ріжні обіцянки, звичайно, найбільш далекойдучі — Полякам. Але й справа поділу Галичини на польську та українську, — основне домагане Українців — не раз вже за сей час, хотяй і в ріжних модифікаціях, визнавала ся австрійським урядом, як невідкладне завдане державної політики. Але обставини зміняли ся, перемагали з тих чи инших причин Поляки, і справа ся знов і знов відсувала ся.

Гра польсько-українським питанем, гра, в котрій можливо були і щирі ходи, провадила ся весь час, весь час се питане „використовувано ся“, аж поки з розвитком подій непомітно для грачів не вискочило зі сфери чисто-австрійської політики, аж поки не стало питанем міжнародного характеру. Та грачі не понимають сього і тепер і провадять далі свою гру.

Вслідок війни і революції повстала Українська Держава — хай покищо і незначний, а всеж таки новий чинник міжнародної політики. З другого боку, в лоні самої австрійської імперії повстало т. зв. австро-польське вирішене польського питаня, тоб то прилучене цілої Галичини до самостійної Польщі (хотяй би під Габсбургом). Таким чином, українська людність Австрії мала стати підданцем другої нової держави. Оскільки Австрія зрікала ся своїх суверенних прав на свою українську людність, українська держава дістала, принаймене, моральне право стати в оборону своїх братів, домагатись, щоби бажане їх було взяте під розвагу. Таким бажанем їх було утворене окремого коронного австрійського краю з східної української частини Галичини. Про се й складено між Австрією та Україною отсей таємний договір про поділ Галичини.

Хай тепер австро-польське вирішене польського питаня, так мовити, правно-моральна основа таємного договору — відпало (в наслідок знов таки не стільки внутрішних — австрійських впливів, скільки впливів зовнішнього характеру). Алеж згаданий договір від того не втрачає сили, він лишаєть ся актом міжнародного права.

Тим часом ходять вперті чутки, хоч і не стверджені офіціяльно, що Австрія без згоди України визнала договір про поділ Галичини неістнуючим отже допустила ся до порушеня уже не своїх внутрішних, хатніх обіцянок, а до порушеня своїх міжнародніх зобовязань. Чим би не скінчила ся ціла справа в близшому часі, ясно, що вона вже перестала бути внутрішньою австрійською справою і навряд, чи може зійти з [illegible] міжнародної політики.

На прикладі Австрії ми бачимо, якої сили та розмаху набрали національні питаня

в часі світової війни. Закинуті воюючими державами в цілях зєднаня собі прихильників кличі доводить ся розплачувати ся. Саме „використанє" лише національних рухів заганяє тих, що „використовують", в глухий кут. Найхитрійші ходи зрештою не можуть вратувати грачів, гра доходить до того, аж поки самі обєкти гри не виковзують з під їхньої влади.

Час, коли національні питаня, принайменше головнійші з них, перестануть бути „питанями", уже не може бути далеким. Світ не заспокоїть ся, поки їх не буде полагоджено. Хай могутній зріст сил відроджених народів ще за малий в порівнаню до могутности старих форм та метод державного житя.

Та удари, що сиплять ся ще на відроджені народи уже не змагають їх, лише загартують. Зокрема, що до нас, що до України та Галичини, то лишаєть ся лише за Франком нагадати слова галицького селянина Грицуняка: „Відай пан Бог хоче з нас мати гостру і добру сокиру, коли нас так твердо гартує". („Роб. газета").

Польща — Галичина — а мілітарні інтереси Австрії.

Военний справоздавець „Neue fr. Presse" Леонгард Адельт помістив в сій часописи з дня 28. серпня статю про будуче стратеґічне значінє Польщі для Австрії.

Свою статю розпочинає Адельт пригадкою, що Галичина була в сій війні для Австрії важним тереном оборони і збірним місцем для виступленя армій. Як би Австрія не посідала Галичини, то мусіла би свої военні сили збирати до вимаршу в північно-східній Угорщині. Се унеможливило би збудованє одноцільного фронту. В сій війні показало ся, що Галичина має перворядне стратеґічне значінє для Австрії. Надто Галичина, як рільничий край, достарчає цілій державі много середників поживи і коний. Без галицьких нафтових теренів Німці не могли би вести ані підводної ані воздушної війни. З тих отже чисто стратеґічних і военних причин, задержанє Галичини при Австрії є головною заповідію самоудержаня Австрії.

При утвореню нового польського Королівства мусять осередні держави узглянднити будуче стратеґічне значінє Польщі для них. На случай будучої війни зі сходом, Польща була би місцем збірним для вимаршу військ, але для сего потрібним, щоби Польща взяла участь в війні по стороні осередних держав. (ага! — Ред.). Як би Польща однак виступила проти осередних держав, або лише заховувалась невтрально, а при сім, як би ще Галичина була в посіданю Польщі, то се було би для Австрії і Німечини незвичайним небезпеченством.

Утворюючи польське Королівство, мусять осередні держави забезпечити свої стратеґічні інтереси, а то через відповідне військове вихованє Поляків, через національне скріпленє жидівського елементу, через заведенє военних моторових лодок на ріках, через уодностайненє польських зелізниць з австрійськими і через однородність оружя.

Як не сповнить ся сих, звязаних з ними условин — пише автор статі — то ні один жовнір монархії не буде міг з чистим серцем згодити ся на самостійне польське Королівство, тим більше, як би до него мала прилучитись Галичина.

Признають самостійність України.

Київська „Робітнича Ґазета" доносить, що в Омську на Сибірі відбула ся нарада заступників невтральних держав і антанти над признанєм независимости України. Нагоду до сеї наради дала справа мобілїзації военних сил Сибіюі.

Сибірське правительство хотіло мобілізувати також українських горожан, проживаючих на Сибірі. Проти сего запротестував український ґенеральний конзуль в Омську, бо Україна є невтральною. З його ініціятиви скликано нараду заступників невтральних держав і антанти, що є при сибірськім правительстві.

Заступники Данії, Швеції і Америки признали Україну независимою державою і признали її невтральною. Заступники Анґлії і Франції здержали ся від голосованя. Про ухвалу повідомлено західно-сибірське правительство і заступлені на нараді держави.

Що се значить?

В київських дневниках стрічаємо слідуючий поклик „до всіх галицьких, буковинських та угорських Українців на території Української Держави".

Головна Рада галицьких, буковинських та угорських Українців у Київі, взиває всіх без винятку галицьких, буковинських та угорських Українців, які живуть на території Української Держави, подати негайно відомість про себе в канцелярію Головної Ради: Київ, В. Підвальна Нр 1, пов. 4, по такій схемі: 1) імя і призвище, 2) день, місяць, рік, місце і повіт уродженя, 3) де працює (установа, підприємство), 4) яку займає посаду.

Сї вістки треба подати до 31. серпня с. р. В противнім випадку Головна Рада не бере на себе відвічальности за тих, котрі не зголосять ся і будуть евентуально вислані австрійсько-угорськими військовими властями з території України.

Кубань і Україна.

Ростов над Доном, 23-го серпня. — Голова кубанського уряду Бич у розмові з журналістами повідомив, що всі політичні питаня що до Кубані розвяже краєва рада, яку скличуть, як тільки визволена буде більша частина країни від большевиків. Далї Бич заявив, що товарообмін з Німечиною цілком можливий. Кубань має силу харчевих продуктів. Німечина може за се дати сільсько-господарські инші вироби, яких потребує Кубань. Відносини між Кубаню і Україною дуже добрі — сказав Бич. Кубань уже одержа... від України велику реальну підмогу.

Болгарія й Україна.

София. 20 серпня. Приїзд україн. посла по словам „Военныхъ Извѣстій" уявляє для Болгарії подію величезного значіня.

Україна, яка стала самостійною державою через перемоги почвірної згоди, перша з словянських держав, що вступила в тісний політично-економічний звязок з державами почвірного союза. Болгарський звязок з Україною в культурному відношеню починаєть ся з часів відродженя Болгарії.

Споріднене віри, звичаїв, мов допомогло впливам української літератури на болгарську. Один з красших істориків болгарського народу Марін-Дрінов читав на укр. університеті курс історії. З другого боку один з видатних учених й істориків України Драгоманів багато років був професором історії в болгарському університеті.

Політичні взаємовідносини Болгарії й України з моменту Букарештенського мира вступили в новий період. Бесарабія з її мішаним населенєм, між яким є й Болгари буде найціннійшою заставою доброї й незмінної згоди між Україною і Болгарією для охорони інтересів рідних нам по крови мешканців Бесарабії, також для впорядкованя взаємовідносин з Румунією. (УТА.)

Паєр і польське питанє.

„Vossische Zeitung" доносить з Вроцлава, що підчас послідних нарад провідників партій з віцеканцлєром Паєром порушено також питанє західної границї Польщі. Тому що наради були тайні, офіціяльно не звісно є, що там вирішено. Однак в добре поінформованих парляментарних кругах курсує вістка, що віцеканцлер рішучо заперечив, будьто би запали вже вяжучі ухвали. Не є також правдою, будьто би Австрія ставила якісь свої домаганя з причини заміреної реґуляції границї між Польщею і Україною. Порозумінє Польщі з Німечиною в справі реґуляції границї дотичить виключно господарських інтересів Німечини. Питанє про можливі німецькі компензати на річ Польщі, про що нагадали заступники лївих партій, також мусить бути доперва розслїджене.

Не хочуть короля, але конституанти.

„Vossische Ztg." доносить, що радикально-польські партії, а також народний робітничий союз, приняли ухвалу, щоби заняти енерґічне становисько проти нового устрою Польщі. В першій мірі виступають вони проти монархічно-державної форми і домагають ся повної політичної і господарської независимости Польщі. Союзи сї рішили не признавати нового правительства, а домагати ся негайного скликаня конституанти.

В многих містах Польщі замітні є терористичні замахи.

Офензива антанти на західнім фронтї.

Офензива Анґлійців, Французів і Американців триває з незменшеною силою. Ворожим військам удало ся відібрати більшу частину терену, який Німці здобули на весну сего року. Нинїшнє німецьке звідомленє доносить, що Німці покинули міста Байом і Нойон і відступили на нові лінії на схід. Взагалї Німці борючись, відступають, але Французам і Анґлійцям нїгде не удало ся доси переломити німецького фронту. Як анґлійсько-французька офензива з сею самою силою буде дальше розвивати ся, то Німці відступлять правдоподібно на стару свою оборонну лінію т. зв. лінію Гінденбурґа. Успіхи свої завдячують Французи і Анґлійці введенєм в борбу цілої маси танків.

Нові нім.-російські договори.

(Естонїя, Ліфляндія і Ґрузія независимі держави. — Кавказ і Баку остають ся при Росії. — Шість міліярдів контрибуції. — Україна платить міліард відшкодованя.)

Берлін, 29-го серпня. (Ткб.). „Nordd. Allg. Ztg." пише, що нові російсько-німецькі договори, як додатки до берестейського договору, мають уладнати цілий ряд політичних і військових питань, які повстали через неуправильненє відносин Росії до окраїнних народів. При переговорах про рух окраїнних держав до відлученя від Росії придержувало ся німецьке правительство в едности з нім. народом засади, котру виразно вписано в додатковім договорі, що Німечина не буде ані спричиняти, ані підпирати насильного відлученя теперішних російських областий. Через се забезпечує ся Росії на будуче можність самій уладнати внутрішні справи. Ся засада є підвалиною, на якій кожде російське правительство, котре не хоче війни з Німечиною, може і мусить опирати ся.

Про зміст додаткового договору доносить ся: В справі Естонії і Ліфляндії згоджено ся на розвязку, котрою запечатано самостійність Прибалтійських країв, але полишено на віки вічні отвертий доступ до Балтійського моря для російського народного господарства через забезпечене торговельних доріг і установлене свобідних пристаний.

Ґрузії признає Росія независимість, однак не признає независимости для инших державних творів Кавказу, бо кладе велику вагу на богаті жерела нафти в Баку. Сему не противить ся Німечина, а то тим більше, що Росія зобовязала ся частину добутої нафти доставити Німечині і її союзникам.

Взаїмні фінансові зобовязаня нормує фінансовий договір через павшальну суму, в котрій містять ся також шкоди, заподіяні Німцям через вивласнене. Росія має заплатити Німечині шість міліярдів відшкодованя, з чого по одному міліярдови правдоподібно возьме на себе Фінляндія і Україна.

Осібні постанови управильняють поступоване при вивласненю маєткових цінностий в Росії, уморена російських зобовязань зглядом німецьких вірителів, спадкове право, в кінци приватні відносини із векслів, цінних паперів і т. д. і охоронні права для промислу.

Берестейський договір... поправлений.

„N. F. Presse“ доносить з Берліна:

„Deitsche Stimmen“ повідомлюють, що посол до німецького парляменту Штреземан уділив деяких пояснень дотично нового німецько-російського договору. Посол Штреземан твердить, що після нового договору Росія буде знов о стільки сконсолідованою, що Німці противлять ся твореню нових держав з областий давної Росії, крім держав, які утворено доси. Новий договір розвязує остаточно балтійську справу — запевнює німецька часопись.

А що буде з Кубаню і з Кримом?

Обмін полоненими.

Між областями Дону і Австро-Угорщиною розпочинає ся, після донесень часописий, обмін полоненими. В першій лінії мають вернути донські козаки, відтак кубанські і другі.

Самосуд товпи над убийником царя.

Стокгольм, 27-го серпня. — Один з убийників царя, робітник Белобородов, котрий скривав ся довший час, в хвилі, коли показав ся на улицях Екатеринбурґа, зістав розпалілою товпою застрілений, відтак роздертий у куски.

Двох других убийників придержують у вязниці.

НОВИНКИ.

— Архиепископ Олексій. „Нова Рада“ з 25 с. м. пише: Сими днями прибув до Київа архиепископ Олексій. Владика зупинив ся був у одного з київських дияконів, та коли його ласкаво запросив до себе митрополит Антоній, переїхав до Лаври, де й оселив ся в покоях самого митрополита. Доступитись до владики трудненько. Авдієнції не можуть добути ся навіть колись близькі до архиепископа люди. Сими днями, як повідомляють нас з певних жерел, владика Олексій вирушає на Москву для полагодженя своїх відносин з патріярхом московським, котрий загрожував йому, як писалось по ґазетах, всякими суворими карами. Оповідають, що для забезпеченя недоторканости своєї особи архиєпископ дістав з міністерства закордонних справ охоронного листа і ex officio їде на Москву, яко професор українського державного університету. Є також чутка, що до Київа прибула спеціяльна делеґація і запросила владику на вільну подільську катедру.

— Відправка за кордон. За сей тиждень відправлено за кордон осередним державам 50 ваґонів хлібних продуктів („Н. Рада“).

— Нові ґазети. На днях прибув до Київа увесь склад редакції колишнього суворинського „Вечерн. Времени“, крім самого Суворина. „Суворинці“ захожують ся коло нової ґазети, яку хотять видавати в Київі.

Незабаром вийде в Київі вечірна ґазета „Протофиса“, а згодом і велика ранїшна, до участи в якій запрошено видатних російських письменників, — звичайно за великі гроші. Ґазета „Протофиса“ буде друкувати ся в колишній друкарні першої артелї. Тепер ся друкарня належить польському панови Ярошинському.

Крім сих ґазет, починає також виходити нова права ґазета „Новости Дня“ увечері і вранці. Буде вона друкувати ся в друкарні „Кіевлянина“.

Виходити-ме в Київі ще богато російських тижневників літературних, гумористичних, театральних і спортових. Все з участю петроградських та московських ґазетярів і письменників. Буде кілька фінансово-промисл. та біржевих видань.

— Вільний театр. В Київі засновано нове театральне товариство під назвою „Вільний Театр“, яке ставить собі завданем співділати в розвитку укр. театрального мистецтва.

— Брат царя свідком. Німецький окружний суд в Лодзї оголосив, що закликає вел. князя Михайла Александровича, щоби прибув дня 19. жовтня с. р. о 9. год. ранком на розправу, виведену перед суд фірмою Леопольда Маєра у Франкфурті над Меном — за недіслане її зі своїх дібр Загіре під Островом в р. 1914 хмелю за 10 тисяч руб. до чого він зобовязав ся за посередництвом свойого повновласника.

— недбайливість. Недавно доносили ми, що в наслідок недбайливости австрійських державних орґанів змарновано богато збіжа з України. Тепер доносить „Reichspost“ (ч. 394) з Протесу повіта Ґенсерндорф, що привезено там шість ваґонів коний з України, але всі погибли підчас дороги з голоду. Чи сему винна також Україна?

— З Дирекції ц. к. ґімназії з укр. викл. мовою в Коломиї. Тому, що реставраційні роботи в шкільнім будинку (занечищенім і зруйнованім військовими шпиталями) ще не покінчені, наука в тутешній ґімназії не зачне ся в нормальнім часї в вересни. Брак робітників не позволяє наперед означити, коли ті роботи скінчать ся. Термін вписів на новий шкільний рік, вступних іспитів і початок науки оповістить Дирекція в часописях і на таблици оповіщень в шкільнім будинку. До того часу нема цїли привозити скорше діти до міста, де побут тепер дуже дорогий. — П. Мостович, директор.

— Що ми їмо? Липський міський уряд для хемічних справ оголосив звіт з своїх спостережень над змістом середників виживленя. Те, що читає ся у сім звіті, переходить межі найсмілїйших здогадів профана.... В области підроблених продуктів (Ersatz) слїдно три прояви: мінералїзацію живности, незвичайне подорожіне води, перероблюваної на живність, а далї аж до крайних меж посунене уживане гидких а зовсім уже безвартісних відпадків харчевих. Ґіпс і крейда як головний придаток до муки, діждали ся високих цїн, вони з алуном, аптичною й кухонною содою, сїлю і білою глинкою дають підставу всяким можливим комбінаціям. Мука з дерева, соломи і горіхових шкаралуп є знаменито оплачувана. Відсоток води в середниках живности буває неімовірний, бо вона не коштує нічого, фальшують нею молоко, ковбаси, січене мясо, масло, мармоляду, алькоголь, мило. Підроблюване масло водою як штука, бентежить знатоків. Буває, що воно містить 54 прц. води. Нашим паням певно не відомо, що столярський клий обманції переробляють на порошки для леґомин. Найпоганійші відпадки різні, повизбирувані під ногами, становлять зміст воєнних ковбас і паштетів, а жили, що їх купували передше для собак, тепер дають мясні гранки, студенець. В перцю находить ся 85 прц. попелу і 2 прц. піску. Какао приладжує ся з лушпин сих овочів, а доходить неімовірних цін. Сей звіт липського уряду є доказом рухливости і дбайливої уваги контрольних німецьких комісий. В Австрії такі злочинні орґії збуває ся мовчки.

— Як згинув царевич? Один російський князь, що приїхав до Анґлії оповідає про смерть царя і царевича. Большевики сперва убили царя, потім замордували царевича. Прийшовши до царевича, сказали вони йому: „Ми убили твого тата. Собацї собача смерть“. Царевич почав плакати, кричати і кидатись як божевільний. Тоді один робітник вистрілом з револьвера убив царевича.

— Блудний Голяндець. В охресности Зальцбурґа увихав ся у погідні дні елеґантний автомобіль, у хмарах пилї ніс ся шляхами недосягнений для цікавих жандармів пішеходів, і пропадав в зелених селах, мов привид, вертаючи тільки глибокою нічю з своїх таємних мандрівок. Догадлива жандармерія зробила засідку на сього „блукаючого Голяндця“ в годині духів, о півночі приперла його до муру в одній з тїсних вуличок горїшнього Зальцбурґа. І глянь! в автомобілю красувало ся шість міхів муки, пригожої, щоб пекти з них самі весільні короваї, сліпуче білої як сніги на недалекому Атергорні... Мука походила з млинів зальцбурґського округа і була „власністю“ одної хитрої гостиниці.

— Письма полонених на Україну. Начальна управа військ позволила на почтовий рух між полоненими а Україною, в напрямі Австро-Угорщини і відворотно під умовами, які обовязують для переписки полонених. Можна переписувати ся тільки картками почтовими. Посередничити у висилції буде полева почта а як місце взаїмної обміни переписки визначено Волочиська.

— Небезпечні признаки. "Czas" з дня 26 серпня наводить статю „Kurjer-a“ варшавського під заг. „Засів большевизму“. Читаємо там, що в Могилеві якийсь Ґольман і Тшевічек убили священика декана Мирського. Берзон і Гельтман урядники царських військ стали панами житя і смерти Поляків на Білоруси. „Курєр“ дзвонить на трівогу, бо „большевизм під ворітьми“ і польське суспільство стане незабаром перед грізною небезпекою.

— „Святий чорт“ і цариця Олександра. Варшавський „Kurjer Polski“ поміщує спомини монарха Іліодора про Распутіна. В споминах оголошує він слїдуючий лист цариції Олександри до Распутіна:

Любий мій, незабутний учителю і спасителю! Як тяжко менї без тебе! Тільки тоді я спокійна на души, коли ти пане сидиш при менї, коли цїлую твої руки і свою голову опираю на твоє благословенне рамя. Як менї легко буває тоді!

Тоді бажаю тільки одного — заснути в твоїх обіймах на віки. Що за щастя відчувати твою присутність! Де єси? Куди відлетів ти? А менї так тяжко, такий сум на серцї! Чи скоро будеш знов при менї? Прошу о твоє святе благословене і цїлую твої святі руки. На вічність тобі віддана. Олександра.

Годі не замітити, що дочки цариції писали до Распутіна не менше „побожні“ листи.

— Репертуар українського театру у Львові. Саля тов. ім. М. Лисенка ул. Шашкевича ч. 5. Початок точно о год. семій вечером. В неділю 1. вересня 1918 р. „Трійка гільтаїв“ водевіль в 5. діях Нестроя. Повна військова орхестра 15. п. п. Білети раньше можна набути в „Народній Торговлї“, а в день вистави від 5 год. по полудни при касї театру.

ОПОВІСТКИ.

Субота дня 31-го серпня 1918.

Нині 31-го серпня гр.-кат.: Фльора і Лав., римо-кат.: Раймунда.

Завтра 1-го вересня гр.-кат.: 10 Н. п. З. С., римо-кат.: 15 Н. п. З. С.

Надзвичайні загальні збори львівської ґрупи українських зелізничників відбудуть ся в суботу 31. серпня с. р. о. год. 6 вечером при вул. Городецькій 95. На дневнім порядку: 1. Звіт із державної конференції. 2. Вибір старшини, мужів довіря і тіснійшої Екзекутиви для секретаріяту. 3. Внески й запити. 2—3

Фотоґрафічні знимки. В обох українських книгарнях є до набутя слідуючі картини: 1) Руїни гетьманської палати в Батурині (3 К). 2) Ґрупи розоруженої Німцями „синьої“ дивізії (4 К) та послідня сторінка берестейського договору з підписами всіх членів делеґацій.

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Адміністрація нашої часописі находить ся при улиці Сикстуській ч. 21.

ОГОЛОШЕНЯ.

Калущина — Позір!

Кружок Т-ва педаґоґічного в Калуши отвирає з днем 1 вересня с. р. українську приватну ґімназію і приготовної курси до ґімназії; а се I. і II. класу. В тій ціли запрошує Виділ Кружка Т-ва педаґоґічного членів Т-ва, інтересованих і прихильників на ширшу нараду, яка відбудеть ся дня 28 серпня 1918 р. о год. 3 пополудни в сали „Хлопського Союза“ напротив суду. З огляду на важність справи просить Виділ о як найчисленнійшу участь. Рівночасно просить Виділ Всіх прихильників ґімназії щоб вишукували молодіж до ґімназії навіть таку, що покінчила IV. клясу або два роки III. степеня і по німецьки неуміє, як також збирали жертви на ґімназію. Зголошувати молодіж до кінця сего місяця належить у уч. П. Юрчика в Калуши, ул. Сівецька, або в скрітськім українськім Захисті.

За Виділ:

П. Юрчик, секретар. О. Біликська, чл. Виділу. о. Н. Гарасимович, голова.

346 4—4

Важке для Камінеччини і Радехівщини.

В днях 12, 13 і 14 вересня с. р. уряджує філія „Сільського Господаря“ в Камінці струміловій курс воєнно-адміністраційних відомостий і відбудови краю. Всі інтеліґенти і свідомійші селяни з тих повітів повинні взяти участь в тім курсї. 425 1—2

Народний Дім, господарсько-торговельне стоваришене зареєстроване з обмеженою порукою в Тернополи.

Звичайні загальні збори

членів нашої спілки відбудуть ся дня 19. вересня о год. 10 перед полуднем в комнатах української Бесіди в Тернополи, вул. 3. мая, дім Народної Торговлї I. пов. в подвірю з таким порядком нарад:

1) Звіт дирекції, Надзірної Ради і контрольної комісії за літа 1914—1917.

2) Вибір 9 членів Надзірної Ради на 3 роки.

3) Установлене марки презенційної для членів Надзірної Ради.

4) Внесеня і запити.

Біланси за згадані літа виложені в канцелярії спілки до перегляду членам.

Якби ті загальні збори не могли відбути ся для браку приписаного числа членів, то отсим скликує ся другі загальні збори, які відбудуть ся того самого дня, в тім самім місци, з тим самим порядком нарад о год. 11 рано, які будуть рішати правосильно без огляду на число присутних членів.

Тернопіль, дня 26. серпня 1918.

За Надзірну Раду.

о. Ізидор Глинський, голова. 420 2—3 Іляріон Брикович, секретар.

Від адм. „Укр. Слова“

Вп. предплатників просимо о надіслане залягаючої предплати. — — —

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ:

	У Львові:	В краю і державі:	За границею:	
На рік	44·— К.	56·— К.	На Україні	56 карб.
„ півроку	22·— „	28·—	В Німечині	56 мар.
„ чвертьроку	12·— „	15·— „	В инших державах	84 фр.
„ місяць	4·— „	5·— „		

ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ:

Стрічка двошпальтова або її місце 60 с.; в надісланім 1 К.; в оповістках 1·50 К. в редакційній части перед або по новинках 2 К. Некрольоґія 2 К. Слова товстим друком подвійно. Оголошеня на суботу і неділю подвійно. Постійні оголошеня за осібною умовою.

Видає і відвічає за ред. Др Сидір Голубович. Друкарня Артура Ґольдмана, Львів Сикстуська 91.